

Единен програмен документ за периода 2025—2027 г. Обобщение

Единният програмен документ (ЕПД) е организационният план на Агенцията. Той насочва наличните ресурси към приоритетите на политиката, като същевременно запазва ангажимента към по-дългосрочните цели. В ЕПД се определят нашите многогодишни цели за периода 2025-2027 г. около задачите и отговорностите, очертани в [Регламента за EUAA](#), който е в основата на нашия мандат. Въз основа на седем по-дългосрочни цели в годишната работна програма за 2025 г. се определят годишни цели и задачи за 15 дейности и съответно се разпределят ресурсите.

Мисията на EUAA в контекст

Ние насърчаваме хармонизиран подход към международната закрила, който напълно зачита основните права на лицата, търсещи убежище. Нашата мисия е да подкрепяме прилагането на общата европейска система за убежище (ОЕСУ) — правна и политическа рамка, предназначена да гарантира последователни и единни стандарти за лицата, търсещи международна закрила на територията на ЕС.

По-конкретно, ние:

- координираме и укрепваме практическото **сътрудничество и обmena** на информация между държавите членки в областта на убежището;
- насърчаваме спазването на правото на Съюза и на високи оперативни **стандарти** в областта на убежището и приемането;
- осигуряваме **сближаване** в целия Съюз по отношение на процедурите за международна закрила, условията на приемане и оценката на нуждите от закрила;
- **следим за** прилагането на правото и стандартите на Съюза;
- предоставяме оперативно и техническо **съдействие на държавите членки**;
- подкрепяме държавите членки при изпълнението на програмите за **презаселване и за хуманитарен прием**;
- осигуряваме **обучение** за нашите експерти и длъжностни лица от държавите членки;
- **изграждаме капацитет** в услуга на партньорски трети държави.

От 2022 г. нашият [мандат](#) беше преразгледан и укрепен, за да се подобрят перспективите за обща политика в областта на убежището в Европа. С приемането на

последните текстове, които са част от Пакта за миграцията и убежището (Пакта) през 2024 г., нашите задачи се развиха допълнително. Пактът е набор от нови правила за управление на миграцията и реформиране на ОЕСУ. Нейните законодателни инструменти изискват промени или иновации, за които е необходим активният принос от ЕУАА. Ето защо нашите усилия през следващите години са съсредоточени върху предоставянето на услугите и инструментите, предвидени в Пакта, и върху осигуряването на възможност за ефективното му прилагане от държавите членки.

Фигура 1. [Законодателните инструменти на пакта влязоха в сила през юни 2024 г.](#)

По-конкретно, ще преразгледаме и адаптираме съществуващите си насоки, модули за обучение, инструменти и продукти в областта на убежището и приемането съгласно Пакта. Ще преразгледаме определени оперативни стандарти и показатели и при необходимост ще разработим нови.

Новите задачи и дейности, произтичащи от пакта, имат значително отражение върху работното натоварване за периода 2025—2027 г. Очакваме увеличение с 100 длъжности на договорно наети служители през този период, за да се улесни изпълнението на Пакта.

Едновременно с това до 2026 г. трябва постепенно да закрием общо 90 краткосрочни оперативни поста, предоставени след агресивната война на Русия срещу Украйна. Поради това нашите дейности подлежат на редовно преразглеждане на приоритетите под ръководството на управителния съвет.

Международното положение е в състояние на промяна, като „различни международни участници поемат нови, често по-конфронтационни роли“¹ и ние трябва да сме готови да

¹[Доклад за стратегическото прогнозиране за 2023 г. COM\(2023\)376 окончателен.](#)

реагираме и да преразпределяме ресурси, когато ситуацията го изисква, например в случай на нов натиск или възникване на извънредни ситуации.

План за действие за 2025–2027 г.

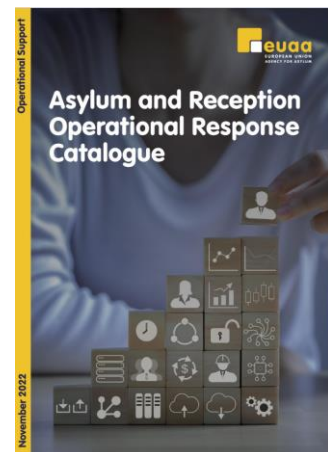
Като ключови приоритети ще се подготвим за пълното прилагане на Пакта от средата на 2026 г. и за разгръщането на нашия [мандат за мониторинг](#). Последното включва систематично оценяване на готовността и капацитета на държавите членки за управление на предизвикателствата в областта на убежището и приемането² чрез перспективна, всеобхватна и съвместна [методология за мониторинг](#). Този подход ще гарантира, че добрите практики се установяват и споделят, като същевременно се акцентира върху преодоляването на недостатъците и бъдещите предизвикателства. И в двата случая това изисква постоянно тясно сътрудничество с Европейската комисия и държавите членки.

Оперативна и техническа помощ

Ще продължим да предоставяме оперативна и техническа помощ на държавите членки, чиито системи за убежище или приемане са подложени на непропорционален натиск или са изправени пред непропорционални миграционни предизвикателства, както и по отношение на изпълнението на задълженията им по ОЕСУ.

[Каталогът на оперативните интервенции](#) ще подпомогне консултациите с държавите членки относно оперативната подкрепа за техните системи за убежище и прием. Нашата подкрепа ще бъде структурирана въз основа на оценки на нуждите, като се вземат предвид свързаните с убежището тенденции при пристигащите и миграционните маршрути. Тази подкрепа ще бъде формализирана чрез [оперативен план](#), очертаващ договорените мерки за подкрепа между изпълнителния директор и държавата членка, която се нуждае от помощ.

Фигура 2: Каталог на оперативните интервенции на EUAA

Ще продължим да подобряваме нашата рамка за оперативна подкрепа с акцент върху по-нататъшното укрепване на нашата готовност, планиране на действия при извънредни ситуации и възможностите ни за бързо реагиране, както и засилването на разполагането на персонал в рамките на операции на място в държавите членки.

Оперативните интервенции ще включват разумни стратегии за влизане, устойчивост и излизане, които ще ни позволят да реагираме навреме, да оказваме ефикасна подкрепа и да прекратяваме устойчиво дейността си, когато натискът върху националните системи за убежище и прием е намалял.

---

² Член 14, параграф 1 от Регламента за EUAA.

Когато отговаряме на нововъзникващи нужди и непредвидени събития, ще се консултираме и ще си сътрудничим с други участници в тази област, за да осигурим взаимно допълване и да увеличим максимално ползите от дейността ни.

Също така ще подкрепим държавите от ЕС+³ в областта на презаселването и хуманитарния прием, включително чрез съобразени с конкретните нужди действия за подкрепа.

Познания в областта на убежището и мониторинг на ОЕСУ

Използването на нашите продукти от националните органи дава възможност за бързи, точни и все по-съгласувани решения за международна закрила и гарантира подходящи условия на приемане в целия Съюз.

Информацията и насоките относно основните държави на произход на лицата, търсещи убежище, ще станат по-широко достъпни, разширени и разпространявани.

Ще продължим да предоставяме качествени и количествени **анализи** относно убежището и приемането, доклади за **ранно предупреждение** и **ситуационна осведоменост** и прогнозиране в реално време относно положението в областта на убежището в подкрепа на вземането на решения в държавите членки. Достъпът до нашето аналитично портфолио ще бъде допълнително подобрен чрез интернет портали и бази данни. Годишният [доклад относно убежището](#), от 2025 г. нататък в много по-рационализиран и аналитичен формат, отколкото през предходните години, предоставя цялостен и качествен анализ на състоянието на убежището в ЕС.

За да насърчаваме сближаването, ще продължим да улесняваме сътрудничеството и обмена между практикуващите юристи, гражданското общество и членовете на съдилищата и трибуналите, като се съсредоточим върху общи насоки, най-добри практики и решения, осигурявайки ангажираност във всички държави от ЕС +. Ще продължим да подобряваме използваемостта на нашите практически ръководства и инструменти, като ги адаптираме според изискванията на Пакта.

Фигура 3: Доклад на EUAA за убежището за 2024 г.

От 2025 г. нататък ще прилагаме механизма за мониторинг на EUAA с две пилотни учения. Механизмът ще наблюдава оперативното и техническото прилагане на ОЕСУ в държавите членки най-малко веднъж на всеки пет години. Освен това през този период ще проведем поне един тематичен мониторинг, съсредоточен върху специфични или тематични аспекти на ОЕСУ във всички държави членки. Механизмът е насочен към настоящите и бъдещите предизвикателства и има за цел да подобри цялостното функциониране на системите за предоставяне на убежище и приемане.

³ 27-те държави-членки на Европейския съюз, допълнени от Исландия, Лихтенщайн, Норвегия и Швейцария.

Обучение и професионално развитие

За да се гарантира, че служителите, работещи в областта на убежището и приемането разбират и прилагат ефективно съответните стандарти и добри практики, ние продължаваме да укрепваме нашите усилия за обучение и изграждане на капацитет в подкрепа на националните органи.

Ще продължим да търсим нужди от обучение и да прилагаме планове за обучение като част от оперативните планове, подписани с държавите членки, подложени на непропорционален натиск. Ще работим за засилване на сътрудничеството и обмена с държавите членки в областта на обучението и професионалното развитие. Ще продължим също така да обучаваме длъжностни лица и да изграждаме капацитет извън Европа. Подкрепата за обучението в трети държави партньори е съгласувана с обновената ни [стратегия за външно сътрудничество](#). [Годишният ни доклад за обучението](#) отново ще представи изчерпателна актуална информация за постигнатите всяка година резултати, включително през 2025 г. и след това.

Изправени сме пред важната задача да съгласуваме различните модули на европейския учебен план в областта на убежището със законодателните инструменти на Пакта и да осигурим актуализирано обучение на практикуващите специалисти. Ето защо ще работим по проектирането, разработването и предоставянето на актуализирания учебен план в областта на убежището, като прилагаме поетапен подход, който дава приоритет на най-неотложните нужди от обучение на националните органи на държавите членки. По този начин ще продължим да си сътрудничим с ключови заинтересовани страни с цел по-нататъшно укрепване на общност от практикуващи длъжностни лица и обучители в областта на убежището и приемането.

Въпреки че модулите са разработени в сътрудничество с националните органи и са насочени към небелязаните нужди, тяхното интегриране в националните програми за обучение остава приоритет. Ще се стремим да гарантираме, че повечето страни от ЕС+ продължават да използват модулите на учебния план при обучението на национални служители.

За по-добро покритие и по-голяма устойчивост на действията по обучение ще работим за разширяване на кръга от квалифицирани **обучители** в националните администрации.

За да подпомогне допълнително постигането на сближаване между държавите членки при прилагането на ОЕСУ, **Академията на EUAA** ще играе решаваща роля в качеството си на акредитиран доставчик на допълнителното и висше образование, като се съсредоточи върху предоставянето на висококачествено обучение и разширяването на конспекта от предмети за обучение, като присъжда признати квалификации в ЕС и извън него.

Фигура 4: Годишен доклад за обучението на EUAA за 2023 г.

Освен това, в съответствие с нашата [стратегия за обучение и учене](#) и ръководени от обратната информация от нашите потребители, ще продължим да подобряваме обучението и учебния опит чрез интегриране на иновативни технологии и подходи за преподаване.

Хоризонтални дейности

Агенцията ще продължи да отдава приоритет на силни системи за управление, квалифицирана и ангажирана работна сила, устойчивост на цифровото ù съдържание и зачитане на основните права във всички свои дейности.

Ще се съсредоточим върху привеждането в съответствие с дългосрочните цели за устойчивост на ЕС, като акцентираме върху екологичното измерение.

В съответствие със [стратегията за външно сътрудничество](#), развитието на капацитета на трети страни и засиленият двустранен диалог с гражданското общество са допълнителни приоритети.

Фигура 5: Стратегия за външно сътрудничество на EUAA за 2023 г.

